

Alkoholi, syöpä ja kansanterveys

Eeva Ollila

LT, dos, EL

ylilääkäri, terveyden edistäminen, SSY

Alkoholi ja syöpä

Alkoholi aiheuttaa Suomessa vuosittain 1200 syöpätapausta

Syövän riski kasvaa suhteessa elinaikana juodun alkoholin määrään

Sillä onko juoma viinaa, viiniä, olutta tai limuviinaa ei ole syövän kannalta merkitystä

ALKOHOLI
VOI AIHEUTTAA
7 ERI SYÖPÄÄ

Suu- ja
kurkkusyöpä

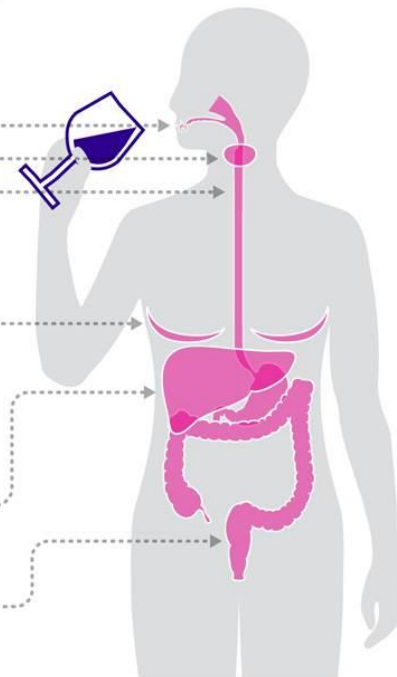
Kurkunpää

Ruokatorvi

Rintasyöpä
naisilla

Maksa

Suolisto

Mitä isompi pallo, sitä enemmän alkoholin käyttö aiheuttaa kyseisiä syöpiä

LET'S BEAT CANCER SOONER
cruk.org

Jo vähäinenkin alkoholin kulutus lisää rintasyövän riskiä

60% alkoholin naisille aiheuttamista syövästä on rintasyöpiä

Alkoholi aiheuttaa syöpää monella eri mekanismilla

- Etanolista syntyy elimistössä asetaldehydia, joka on karsinogeeni (mm. ruokatorven & ylähengitysteiden syövät)
- Juomissa voi olla muitakin karsinogeeneja, kuten nitroamiineja, mykotoksiineja ja fenoleja
- Estrogeenipitoisuudet kasvavat (postmenop. rintasyöpä)
- Muita mekanismeja: haitallisten reaktiivisten happiyhdisteiden (ROS) muodostuminen, suojaavien aineiden pilkkoutumisen ja imeytymisen heikentyminen, ylimääräinen energia & painon nousu sekä ravitsemustilan heikkeneminen alkoholin korvattaessa muuta ruokaa
- Alkoholin ja tupakan yhteisvaikutus synerginen

Alkoholin osuus kokonaistautitaakasta

(kaikki ikäryhmät, 2012) (WHO, Global Health Observatory Map Gallery)

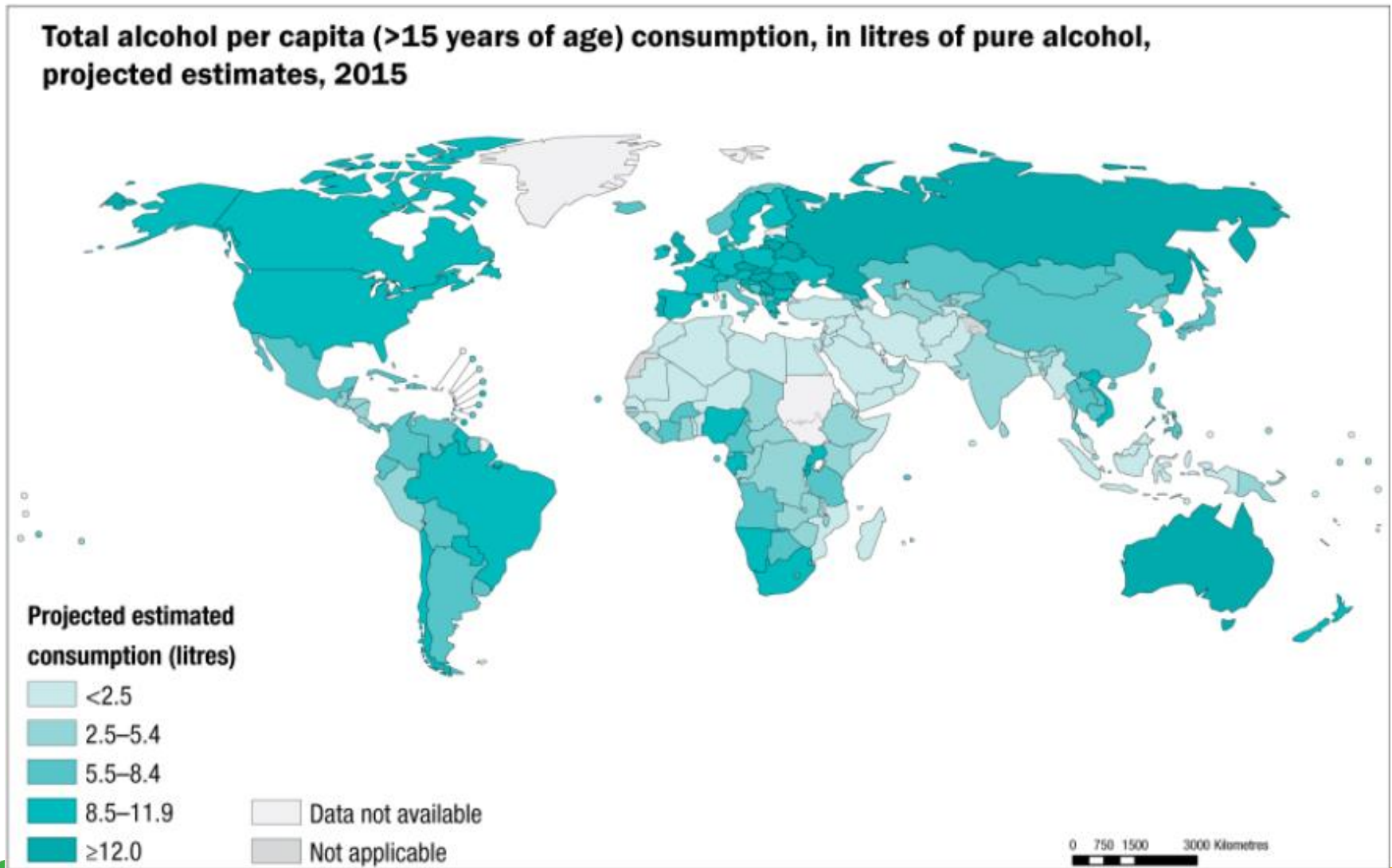
Maailman terveysjärjestön (WHO:n) mukaan alkoholin käyttö aiheuttaa maailmanlaajuisesti:

- 100 % FAS:sta (fetal alcohol syndrome)
- 100% alkoholismista
- 22% itsemurhista
- 22% ihmisten välisestä väkivallasta
- 15% liikennevaurioista
- 50% maksakirroosista
- 30% suun, nielun ja kurkunpään syövästä
- 25% haimatulehduksista
- 12% tuberkuloosista
- 10% suolistosyövästä
- 8% rintasyövästä
- 8% sydän- ja verisuonitaudeista

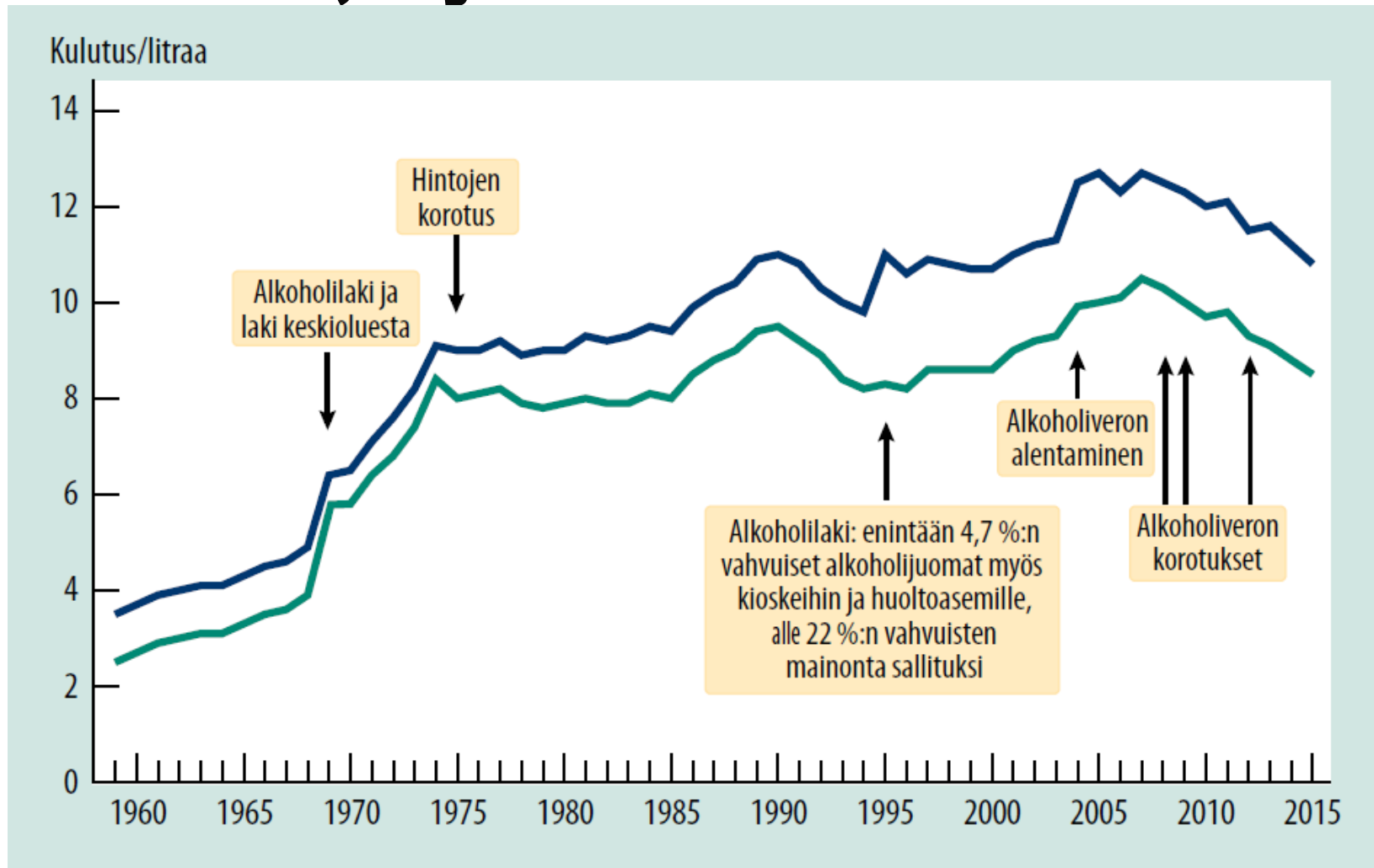
Lähde: WHO. Global status report on alcohol and health, 2014

Alkoholin maailmanlaajuinen kulutus, 2015

(WHO, Global Health Observatory Map Gallery)

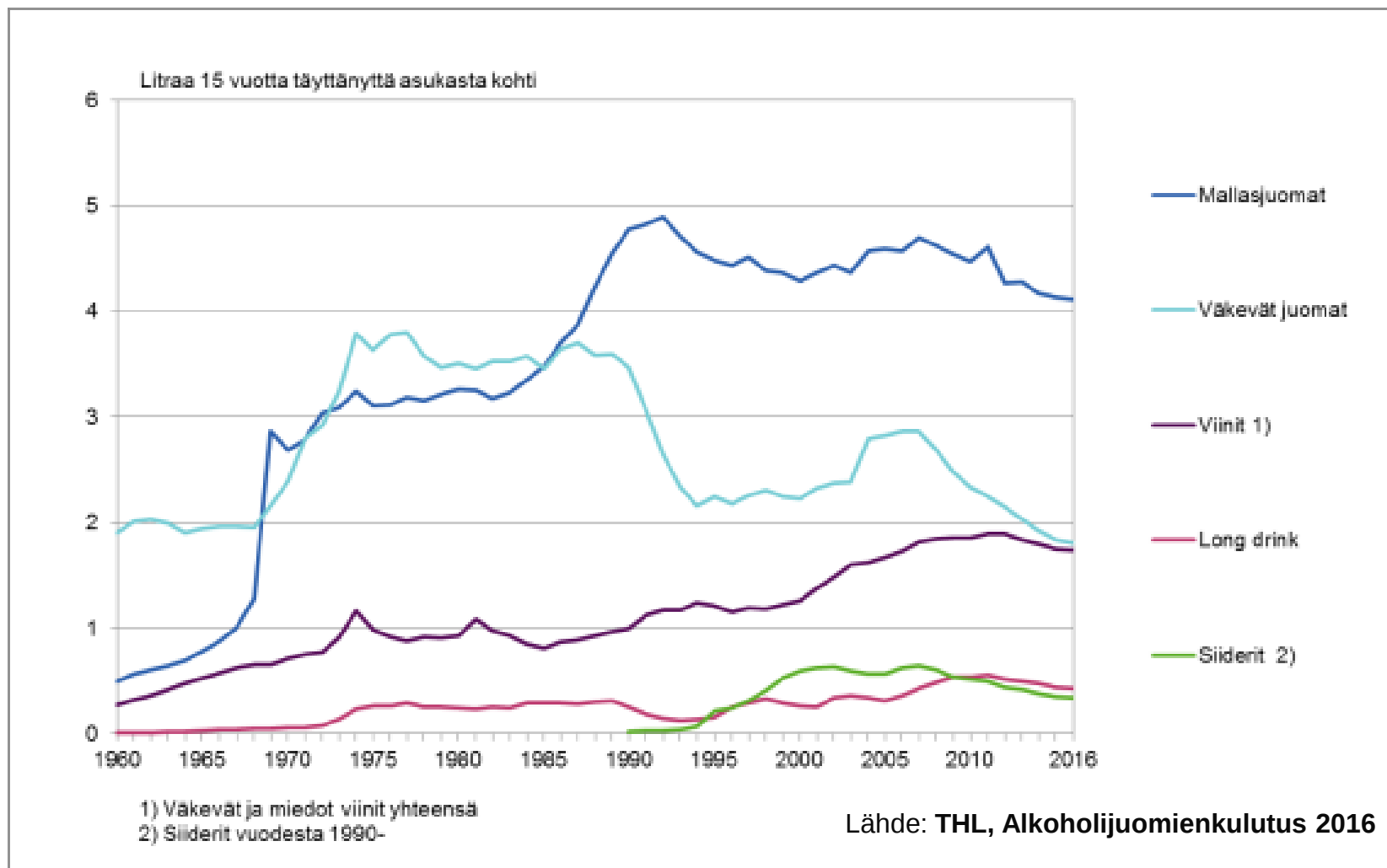
Alkoholien kulutuksessa saatavuus ja hinta ratkaisevat, myös mainonta vaikuttaa

Lähde päihdetilastot, kuva artikkelista Ollila ja Bingham 2017

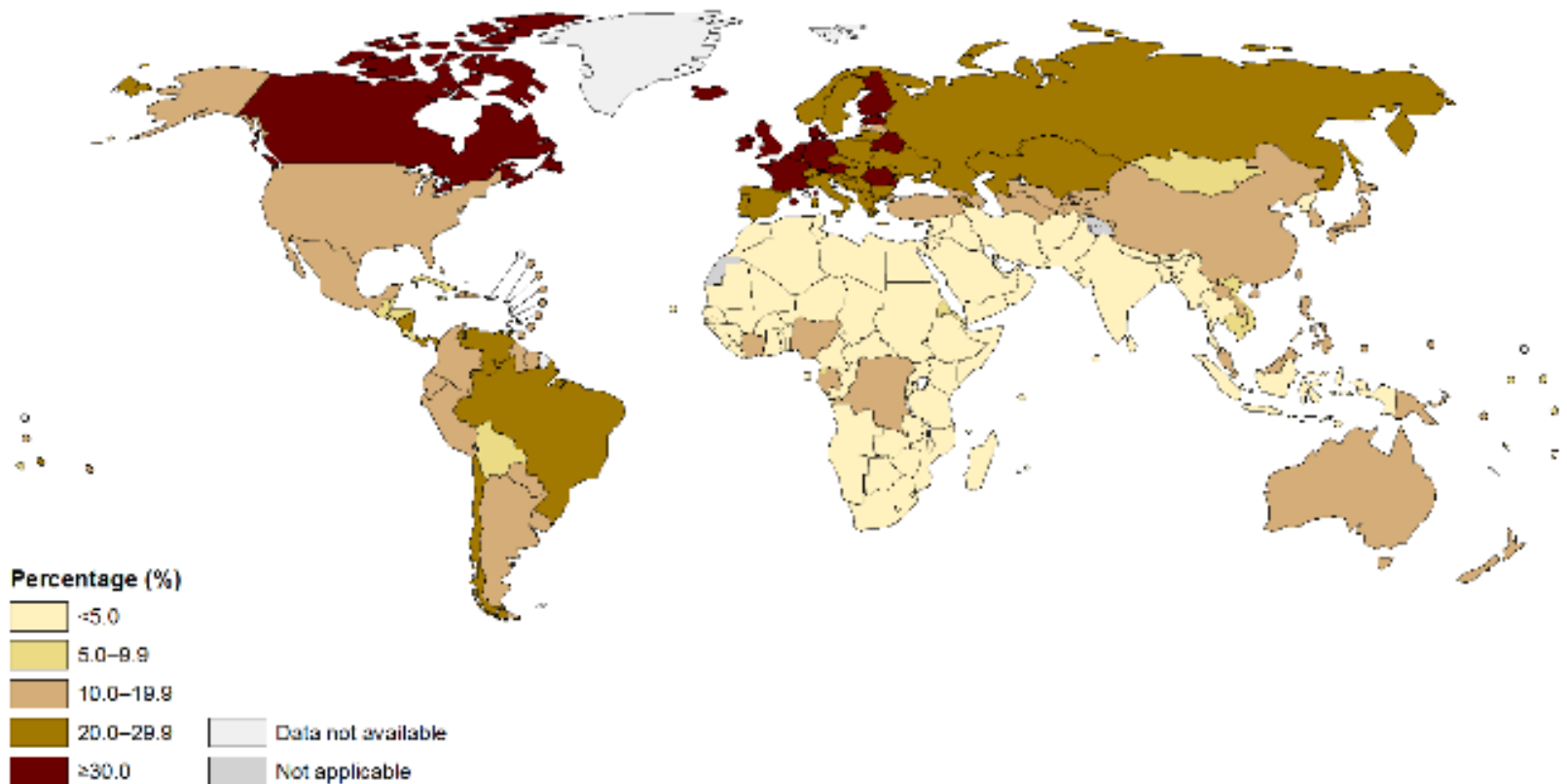
Mallasjuomat ovat merkittävin alkoholin lähde

Suomalaisten nuorten humalahakuinen juominen vähentynyt, mutta yhä yleistä

(WHO, Global Health Observatory Map Gallery)

Prevalence of heavy episodic drinking among 15–19 year olds (%), 2010

Nuoret ja alkoholi

- Mitä nuorempana alkoholialtistus alkaa sitä suurempi suurkulutuksen riski.
- Elintarvikekaupat, kioskit ja huoltamot (yhteensä 5166 kpl) ovat erityisen tärkeitä nuorten alkoholialtistuksen kannalta

Yhteiskunta ja alkoholi

- Alkoholinkulutuksen kasvu laskee tuottavuutta, lisää ennenaikaisia eläkkeitä, sairauspäiviä ja onnettomuuksia, vähentää sosiaalista hyvinvointiin ja heikentää kansanterveyttä
- Alkoholinkulutus aiheuttaa merkittäviä kustannuksia julkiselle sektorille, mukaan lukien sote-palvelut
- Kokonaiskulutusta vähennetään parhaiten rajoittamalla saatavuutta ja ylläpitämällä hintaa verotuksella. Myös mainonnan kieltäminen vähentäisi kulutusta

